

INSCRIPȚIA ÎMPĂRATULUI TRAIAN DE LA BARBOȘI

Primul dintre români care manifestă preocupări de epigrafie latină, începînd cu cea de-a doua umătate a secolului al XVII-lea, a fost învățatul moldovean Miron Costin. În opusculul *De neamul Moldovenilor, capul al patrulea. De Traian împăratul* (ed. C. Giurescu, București, 1914, p. 30, r. 5 — 11; ed. P. P. Panaitescu, București, 1958, p. 257, r. 15 — 20), găsim următoarea însemnare: „fost-au și un împărat pre urma lui Traian, Severus, care nume și pre piatră, ce s-au aflat a cetățuia năruiță la Galați, am citit singur eu: „Severus imperator Romanorum” adecă: Sever împăratul Rîmlenilor. Însă numai atîta am apucat de am putut ceti, celelalte slove, deși și-aduc eu latinește, iară a înțelege limba latinească nici într-un chip pricepe”¹.

Nicolae Costin, în capul al cincilea în manuscrisul de la Petersburg (Mss A după clasificarea lui C. Giurescu), care este o prelucrare și completare la *De neamul Moldovenilor* a lui Miron Costin (ed. C. Giurescu, p. 46, r. 18 — 20; ed. P. P. Panaitescu, p. 267, r. 8 — 10)² se menționează: „așijere o piatră mare adusă la Gălați la besereca Diii, mai mult nu s-au putut înțelege fără atîta: Severus Imperator Romanorum, Sever a Rîmului împărat. Aceii cetățui zic Gălățenii Gherghina”³. Tot acolo (ed. C. Giurescu, p. 46, r. 13 — 14) se spune că piatra a fost aflată „la năruițurile cetățuii de la Gălați, din sus, unde cade Bărladul în Dunăre”.

Dimitrie Cantemir, în *Hronicul vechimei româno-moldo-vlahilor*, III, 26, Prol. (ed. Gr. Tocilescu, București, 1901, p. 162), dîndu-și seama de valoarea acestui document epigrafic, scrie: „ce noi această piatră și în domnia fratelui Antioh și pe vremea noastră, trecînd pe la Gălați, într-adins am cercat-o, ce nu s-au aflat”. Inscripția a dispărut deci la puțină vreme după ce a fost transportată la Galați, căci în 1700 (anul de domnie a lui Antioh Cantemir), viitorul domn moldovean nu o mai găsea.

Inscripția a fost deci descoperită în *castellum* roman de la Galați-Barboși, pe locul numit apoi Tirighina (în vechime Gherghina). Din cele două scurte relatări, se poate deduce că textul epigrafic era foarte fragmentat, de îndată ce atît Miron Costin cît și Nicolae Costin nu au putut citi decît trei cuvinte⁴. Dacă primele două cuvinte, *Severus* și *imperator*, și-ar putea găsi un loc, într-o anumită ordine, într-o inscripție latină, mai greu este a se accepta cuvîntul *Romanorum*⁵. Dar oricum, monumentul rămîne a fi considerat ca fiind prima inscripție romană aflată pe teritoriul Moldovei.

Cel de-al doilea monument epigrafic roman aflat în Moldova este semnalat mai întii de Nicolae Costin, în aceeași operă (ed. C. Giurescu, p. 45, r. 24 — 33): „adusu-s-au și aice în orașul Eșilor la domnia lui Constantin Ducăi Vodă o piatră de la Gălați de marmure, pe care slovele litinești singur li-am cetit, care așa sună: Imp. Caesari Div. Filio Neruae, Traiano Augusto, Ger. Dacico Pont. Max. Felici, P. Dot. XVI. Imp. VI. Cos. VII. P. P. Calpurnio Marco, C. Avrelie Rufo. Așa să înțăleg pe limba româniască: Împăratului, Chesariului, bunului, ficiorului Nervii, lui Traian fericitului, a Nemții și a Dachiei preutului celui mare, polcovnicului al șesespăzece, împăratului al șese, svecnicului al șeptele, pârintelui moșiei, lui Publie Calpurnie Marco Avrelie Ruf. Aceste sînt titulușurile acestui prea vestit împărat”⁶.

¹ C. Giurescu, în aparatul critic la *De neamul Moldovenilor* a lui Miron Costin, București, 1914, p. 30, r. 31—32, crede că „este o lacună în arhetip”.

² *Ibidem*, p. XXIV și urm.; C. A. Stoide, I. Lăzărescu, în studiul introductiv la Nicolae Costin, *Opere I, Letopisețul Țării Moldovei de la zidirea lumii pînă la 1601 și de la 1709 la 1711*, Iași, 1976, p. LXVII și urm.

³ Biserica *Diii* ni se pară a fi cea cu hramul Adormirea Maicii Domnului, numită și Precista, cea mai veche biserică de piatră din Galați, zidită la 1647, de frații negustori români Dia și Șerban, filii lui Coman din Brăila (Gh. N. Munteanu—Birlad, *Galații*, Galați, 1927, p. 64); azi i se mai spune biserică lui Vasile Lupu.

⁴ Pentru informațiile cronicarilor despre descoperirile de la Gherghina și valoarea acestei informații, vezi V. Pârvan,

ARMSI, s. II, tom. XXXVI, 1913, p. 106 și urm.

⁵ Acest cuvînt, citit greșit de cei doi cronicari, s-ar putea să fi fost numele unei cohorte ce staționa în secolele II—III în estul Moesiei inferior, deci o [*coh(ors)*?.....] *manorum*, ne-am gîndi la *coh. I Germanorum*, pe care o vedem ca staționînd în *castellum* de la *Capidava* (Gr. Florescu, *Capidava. Monografie arheologică*, I, București, 1958, p. 94, 102, *coh. I Germ.*); atestată în Moesia inferior în diploma din 154 (?), sub numele *coh. I Germ. C. R.* (I. Venedikov, *Izvestia — Varna*, IX, 1953, p. 68).

⁶ Această inscripție figurează în traducerea grecească în *Historia Moldaviae Graece scripta a. 1729*, sub numele autorului Myro Costin, ce se găsea în colecția de manuscrise „de la Bibliothéque du Roi” din Paris (Th. Mommsen, *CIL*, III, p. 1 009).

Dimitrie Cantemir, *Hronicul*, III, 16, Prol. (p. 161—162), dă următoarea informație despre această inscripție : „iară una în vremile noastre s-au aflat la Gălați și s-au adus la curte domniască, . . . iară piatra care s-au aflat la Gălați, let 7211, pre care și noi singuri precum am putut am citit-o, în care cu slove vechi scrie așa : Imp. Caesari, Div. filio Nervae Traiano Augusto, Ger. Dacico : Pont. Max. fael. P. Dict. XVI : Imp. VI. Cons. VII. P. P. Calpurnio, Marco, Aurelio, Rufo ; carile așa socotim să să înțelegă : împăratului, Chesariului, Dumnăzăescului, fiului Nervii, lui Traian Avgustului, Ghermanicului, Dătanului, Preutului celui mare, fericitului Domn, învățătorului al șesălea, sfetnicului al șaptelea ; Părintelui Patrii, lui Calpurnie, Marco Avrelie Ruf”.

Ceva mai pe scurt, inscripția a fost din nou publicată de Dimitrie Cantemir, *Descriptio antiqui et hodierni status Moldaviae*, I, 4, 8 (ed. Gh. Guțu, M. Holban, N. Stoicescu, V. Mihăilescu, T. Constantinescu, D. M. Pippidi), București, 1973, p. 76 — 77, „haud procul inde [Galați], in orientali Sireti ostio, conspiciuntur ruinae vetustissimae urbis, quae hodie ab incolis *Giergina* vocatur. Hanc Traiani temporibus fuisse conditam, argumentum fuerunt eruta ex ipsius ruinis nostris temporibus numismata, nec non marmor, hac cum inscriptione :

IMP. CAESARI. DIV. FILIO. NERVAE. TRAIANO.
AUGUSTO. GERM. DACICO. PONT. MAX. FEL. B. DICT.
XVI. IMP. VI. CONS. VII. P. P. CAL
PURNIO. PUBLIO. MARCO. C. AURELIO RUFO”.

Același text, dar cu o deosebită dispunere a rindurilor, se găsește și în traducerea germană, *Historisch-geographisch-und politische Beschreibung der Moldau*, Frankfurt-Leipzig, 1771, p. 58⁷.

Inscripția mai fusese văzută la Iași de către italianul Bartolomeo Ferati, stabilit în București, și de către Iohannes Regavsci, prepozitul iezuiților cu sediul la Iași, iar ambii o comunică iezuitului Samuel Timon, *Imago antiquae et novae Hungariae*, Cassovia, 1733, prima ediție și Viena-Praga-Triest, 1762 ediția a doua, p. 20 și 22 : „tabula marmoris, reperta in Gyergitza Moldaviae monte, ab socio Michaelis principis hodie Valachis, tum Moldaviae imperitantis, et affixa Iasii ad murum palatii eiusdem Voivodae⁸.

IMP. CAES. DIVO. FIL. NERVAE.
TRAIANO. GER. DACICO. PONT.
MAX. POT. XVI. IMP. VI. CONSVL
P. CALPVRNIO. MACRO. CAVLIO.
RVFO. LEG. AVG. PRO. P”.

După varianta lui Dimitrie Cantemir, *Descriptio*, și după textul cunoscut lui Samuel Timon, inscripția a fost publicată de către Th. Mommsen, *CIL*, III, 777, p. 146 și 1 009. De atunci încoace nimeni nu s-a mai ocupat de textul celei mai vechi inscripții găsite din *castellum* de la Barboși. Or, textul autentic nu poate fi cel propus de Th. Mommsen și aceasta reiese din cele trei variante, dar mai ales din r. 1, care în nici un caz nu putea fi : DIVO. FIL. În acest rînd a existat o lacună neglijată de Nicolae Costin, Dimitrie Cantemir și de informatorii lui Samuel Timon. Apoi, nici unul dintre acești trei autori nu indică rîndurile inscripției și după toate aparențele fiecare a copiat textul în continuare, fără a ține seama de lacune. Se pare totuși că Dimitrie Cantemir, în *Hronicul*, indica dispoziția rîndurilor, dar în manuscrise s-a păstrat indicația unui singur rînd, înscris între două puncte „: PONT. MAX. FAEL. P. DICT. XVI :”. Cu ajutorul acestui rînd, întîmplător păstrat, inscripția ar putea primi următoarea probabilă reconstituire :

IMP. CAES. DIV. *nervae*
FIL. NERVAE. TRAIANO.
AVGVSTO. GERm. DACICO
PONT. MAX. *triB.* POT. XVI
5 IMP. VI. COS. VI. P. P
P. CALPVRNIO. MACRO. CAV
LIO. RVFO. LEG. AVG. PRO. Pr.
.....

⁷ Despre ruinele de la Gherghina și inscripția lui Traian, tot Dimitrie Cantemir în *Istoria Imperiului otoman*; am consultat ediția franceză, D. Cantemir, *Histoire de l'Empire Othoman où se voyent les causes de son aggrandissement et de sa décadence*, tom. II, 3, 4, 7, Paris, f. a., p. 370, traducerea lui M. de Jonequieres „Il y a aussi Giergine sur le Sireti près d'Ancyre Galatium ; on a trouvé dans ses ruines plusieurs anciennes médailles ; ce fut Trajan qui l'a fondu, comme le témoigne un marbre de son tems en creusant la terre ;

il porte cette inscription latine : *Imp. Caesari Div. filio Nervae TRAIANO, Augusto, Ger. Dacico, Pont. Max. Fel. B. dict. XVI. Imp. VI. Cons. VII. P. P. Calpurnio, Publio, Marco, C. Aurelio Rufo*”. În ediția germană, Demetrie Kantemir, *Geschichte des Osmanischen Reiches nach seinem Anwachsen und Abnehmen*, III, 4, 17, Hamburg, 1745, p. 281, textul respectiv începe : „und Gjergina an dem Sirelus, nicht weit von Galatsch” etc. ; textul inscripției este același.

⁸ Th. Mommsen, *CIL*, III, p. 146.

Comparînd textul lui Nicolae Costin cu cele două texte ale lui Dimitrie Cantemir, vedem că există câteva prea evidente asemănări. În mod mai mult ca sigur că Dimitrie Cantemir, cînd a redactat *Hronicul* și *Descriptio*, a avut sub ochi și manuscrisul lui Nicolae Costin, căci așa se explică erorile comune. Totuși, în două locuri textul lui Dimitrie Cantemir este deosebit de cel al lui Nicolae Costin, ceea ce înseamnă că dispunea și el de o copie a inscripției, pe care deseori a avut ocazia să o cerceteze la curtea domnească din Iași.

La o examinare mai atentă a celor trei lecturi, remarcăm că deosebirile sînt îndeajuns de evidente la cei trei autori. Astfel, în r. 1 IMP. CAESARI. DIV. la Nicolae Costin și Dimitrie Cantemir; IMP. CAES. DIVO. la Samuel Timon; în inscripție este posibil să fi fost CAESARI, fără a fi însă exclus CAES, care este abrevierea curentă, dar DIVO este greșit; probabil că NERVAE, la sfîrșitul rîndului, era dispărut încă în momentul descoperirii inscripției.

R. 2 FILIO. NERVAE. TRAIANO. la Nicolae Costin și Dimitrie Cantemir; FIL. NERVAE. TRAIANO. la Samuel Timon; mai curînd în inscripție a fost FIL.

R. 3 AVGVSTO. GER. DACICO. la Nicolae Costin și Dimitrie Cantemir în *Hronic* (GERM în *Descriptio*); GER. DACICO la Samuel Timon; în inscripție probabil că a fost GERm, ultima literă dispărută în lacună; AVGVSTO omis de Samuel Timon; cantitatea literelor permite pentru acest rînd mai curînd AVGVSTO decît AVG, care este mai des folosită.

R. 4 PONT. MAX. FELICI. P. DOT. XVI. la Nicolae Costin, dar DOT nu se vede îndeajuns de clar în fotografia manuscrisului⁹, așa încît, mai mult ca probabil, că a fost POT și deci, cronicarul moldovean a văzut și a transcris corect acest cuvînt; PONT. MAX. FEL. B. DICT. XVI. la Dimitrie Cantemir, *Descriptio*; cuvîntul următor, DOT sau POT la Nicolae Costin, a rămas neînțeles pentru Dimitrie Cantemir, pe care îl schimbă în DICT. incorrect; PONT. MAX. POT. XVI. la Samuel Timon, care omite un cuvînt înainte de POT. Faptul că la cei trei autori găsim trei variante, înseamnă că aici textul a suferit o avariere, de aceea TRIB. POT. a fost văzut în diferite feluri.

R. 5. IMP. VI. COS. VII. P. P. la Nicolae Costin; IMP. VI. CONS. VII. P. P. la Dimitrie Cantemir (după Nicolae Costin); IMP. VI. CONSVL la Samuel Timon (din COS. VI face CONSVL și omite P.P.). Copia corectă este cea a lui Nicolae Costin, cu excepția COS. VII.; abrevierea P.P. *p(atr) p(atr)ae* a fost bine înțeleasă de Nicolae Costin, care traduce „părintelui moșiei” și de Dimitrie Cantemir, care traduce „părintelui patriei”.

În r. 6 — 7 CALPVRNIO MARCO C. AVRELIO RVFO la Nicolae Costin, dar, în copia originală sigur că a fost litera P înainte de CALPVRNIO, căci el traduce „lui Publie Calpurnie”; probabil că, urmînd după P.P. din rîndul anterior, copistul a omis pe cel de-al treilea P din r. 6; aceeași transcriere la Dimitrie Cantemir, *Hronicul*, după Nicolae Costin; CALPVRNIO PVBLIO MARCO C. AVRELIO RVFO la Dimitrie Cantemir, *Descriptio*, unde, însă, PVBLIO este luat din traducerea lui Nicolae Costin sau dintr-un manuscris mai bun al acestuia; P. CALPVRNIO. MACRO. CAVLIO. RVFO. LEG. AVG. PRO. P la Samuel Timon, care este o transcriere corectă și completă. Se deduce că Nicolae Costin a copiat greșit, adică MARCO în loc de MACRO, iar CAV/LIO, care se găsea în două rînduri ale textului, a fost greșit înțeles și deci integrat prin C. AVRELIO. Ultimele abrevieri, LEG. AVG. PRO. P, au rămas neînțelese pentru Nicolae Costin și Dimitrie Cantemir, de aceea dinadins nu au fost copiate.

Cei trei autori, cu ajutorul cărora s-a ajuns a se cunoaște textul autentic al epigrafei, nu ne spun dacă inscripția era sau nu întreagă. Din felul cum se termină textul, cu numele lui P. Calpurnio Macro Cautio Rufo leg(ato) Aug(usti) pro p[r(aetore)], se deduce că textul nu se oprea aici, ci el continua cu încă unul sau două rînduri.

Este cazul să mai relevăm aici temeinicele cunoștințe de epigrafie latină de care au dat dovadă cei doi învățați moldoveni, Nicolae Costin și Dimitrie Cantemir, care nu stau cu nimic mai prejos decît contemporanii lor din lumea cărturărească a marilor centre civilizate din apusul Europei. Astfel, Nicolae Costin și Dimitrie Cantemir aveau perfecte cunoștințe de regulile abrevierilor epigrafiei latine: CAES. *Caesari*, COS. *consuli*, FIL. *filio*, GER. *Germanico*, IMP. *imperator*, PONT. MAX. *pontifici maximo*, P. *Publio*, P.P. *patri patriae*.

Importante sînt unele amănunte cu privire la aflarea inscripției, pe care ni le transmit susmenționații autori. Cei care au dus corespondența cu Samuel Timon îl informau pe acesta că inscripția a fost aflată pe înălțimea *Gherghina* (seris greșit *Gyergitza* în loc de *Gyergina*) și că a fost fixată în zidul palatului domnesc din Iași. În ce privește detaliul, că inscripția a fost aflată de către socrul principelui Mihai Racoviță (căruia nu i se dă numele, dar, după cît reiese din paginile cronicii

⁹ C. Giurescu, op. cit., p. 45, n. 25; P. P. Panaitescu, op. cit., p. 415,

lui Ion Neculce, ar putea fi marele spătar Mihail Dediu), nu pare a fi verosimil; mai degrabă trebuie înțeles că acest mare boier și dregător a dat numai dispoziția de a se aduce inscripția de la Galați la palatul domnesc din Iași. Informația însă, că inscripția a fost aflată pe cînd Mihai Racoviță domnea în Moldova, este în dezacord cu cele scrise de Nicolae Costin, care, fiind bine informat, preciza că inscripția a fost adusă la Iași în timpul domniei lui Constantin Duca deci între 14 septembrie 1700 și 15 iunie 1703¹⁰. Or, Mihai Racoviță domnește mai întîi în Moldova între septembrie 1703 și 12 februarie 1705¹¹. După Dimitrie Cantemir, însă, inscripția ajunge la palatul domnesc din Iași la „let 7211”, ceea ce corespunde cu anul 1702 sau 1703. S-ar putea atunci ca inscripția să fi fost transportată la Iași în vara anului 1703, cînd sfîrșește domnia lui Constantin Duca și începe domnia lui Mihai Racoviță, ceea ce ar fi dus la confuzia celor două domnii. Din cele transmise de informatorii lui Samuel Timon, inscripția mai era încă la palatul domnesc din Iași în anii cînd Mihai Racoviță domnea în Țara Românească, deci între octombrie 1730 și octombrie 1731¹².

Transportarea, în anul 1703, a unei inscripții latine de la Galați la Iași, cu dedicație către împăratul Traian și către guvernatorul său, și depunerea spre păstrare la palatul domnesc înseamnă că aristocrația din Moldova de la sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea își dădea perfect de bine seama de valoarea istorică pe care putea să o prezinte acest document epigrafic. Cucerirea Daciei și colonizarea Moldovei de către Traian cu elemente romane de limbă latină, originea romană a moldovenilor, erau de pe acum lucruri cunoscute și cu care boierii cultivați puteau să se mîndrească. Într-un asemenea mediu spiritual, manifestînd asemenea preocupări, s-a născut ideea necesității de a se scrie o cit mai amănunțită istorie veche a românilor de pretutindeni, pe care avea să o facă, într-o manieră cit mai savantă, Dimitrie Cantemir în *Hronicul* său, în cele peste 300 de pagini.

Cît a stat inscripția în zidul palatului domnesc din Iași nu putem ști. După cum s-a precizat, ultima dată ea este menționată de către Samuel Timon, în anii 1730—1731. La începutul secolului al XIX-lea, cînd scria Gheorghe Săulescu, primul arheolog român, el nu mai știa nimic de soarta monumentului epigrafic¹³. Se pare că pentru domnii fanarioți ai secolului al XVIII-lea, inscripția nu mai prezenta un deosebit interes.

Data redactării inscripției se deduce din titulatura lui Traian, *trib. pot. XVI, imp. VI, cos. VI*, care corespunde cu 1 ianuarie — 10 decembrie 112, cu ajutorul căreia s-a putut fixa și guvernarea Moesiei inferioare de către *P. Calpurnius Macer Caullius Rufus*, menționat în această calitate numai în acest document epigrafic¹⁴.

Totodată inscripția este cel mai vechi document roman de pe teritoriul Moldovei și deci prima mențiune privind ocupația romană în sudul Moldovei, odată cu terminarea celui de-al doilea război dacic (anii 105 — 106).

NICOLAE GOSTAR

L'INSCRIPTION DE L'EMPEREUR TRAJAN DE BARBOȘI

RÉSUMÉ

L'inscription CIL, III, 777, trouvée à Barboși, près de Galați, est un important texte épigraphique du temps de l'empereur Trajan et, par conséquent, le plus ancien monument épigraphique romain trouvé en Moldavie.

La première information sur cette inscription nous la devons à Nicolae Costin; dans son supplément au Ve chapitre de l'opuscule *De neamul Moldovenilor*, le chroniqueur nous dit: « sous le règne de Constantin Duca Vodă on a transporté ici à Jassy, de Galați, une pierre de marbre et dont j'ai lui moi-même les lettres latines . . . » et suit le texte de l'inscription.

Démètre Cantemir a accordé une importance toute particulière à cette inscription qui constituait le meilleur argument que la Moldavie a été colonisée par les Romains à partir du règne

¹⁰ C. C. Giurescu, *Istoria României în date*, București, 1972, p. 459.

¹¹ *Ibidem*.

¹² *Ibidem*, p. 455.

¹³ Gh. Săulescu, *Descrierea istorico-geografică a cetății Caput Bovis (Capul Boului sau Gherghina) a căria ruine s'au aflu în apropierea Galafului, Iași, 1837, p. 3—4; cf.*

V. Pârvan, *op. cit.*, p. 16 și urm.

¹⁴ A. Stein, *Die Legaten von Moesien*, Budapesta, 1940, p. 63; E. Groag, *PJR*², 273 C; J. Filtz, *Die Laufbahn der Statthalter in der römischen Provinz Moesia Inferior*, Weimar, 1966, p. 45, W. Eck, *Senatoren von Vespasian bis Hadrian*, München, 1970, p. 171 și urm.

de Trajan. Dans son *Hronicul*, III, Prol. (p. 161 — 162) il écrit : « de nos jours on a trouvé une inscription à Galați et on l'a fait transporter au palais princier . . . et cette pierre, qu'on a trouvée à Galați en *let* 7211, et que nous-même avons pu lire, où il est inscrit ainsi, en vieille lettre . . . » et suit le texte de l'inscription. Dans sa *Descriptio* I, 4, 8 (p. 76 — 77), il dit : *marmor, hac cum inscriptione*, et suit le texte épigraphique en majuscules.

Cette inscription avait été vue à Jassy vers 1730—1731 par l'Italien Bartolomeo Ferati, établi alors à Bucarest, et par Johannes Regavscius, le préposité des Jésuites siégeant à Jassy. Les deux ont communiqué au Jésuite Samuel Timon des circonstances de la découverte de l'inscription et le texte épigraphique, que ce dernier publie dans son *Imago antiquae et novae Hungariae*, Cassovia, 1733, première édition, et 1762, seconde édition, p. 20, 22. De sa correspondance avec Bartolomeo Ferati et Johannes Regavscius, Samuel Timon a retenu : *tabula marmoris, reperta in Gyergitza Moldaviae monte ab socio Michaelis princeps hodie Valachis, tum Moldaviae imperitantis, et affixa Jasii ad murum palatii ejusdem Voivodae*.

Aucun des trois auteurs n'indique les lignes de l'inscription. Il est pourtant possible que Démètre Cantemir, dans son *Hronicul*, ait voulu indiquer la quantité des lettres d'une seule ligne qu'il transcrit entre deux pointes, à savoir

: Pont. Max. fael P. Dict. XVI :

A l'aide de cette ligne, que Démètre Cantemir seul a tenu délimiter, l'inscription pourrait, probablement, recevoir la reconstitution suivante :

IMP. CAES. DIV. *nervae*
 FIL. NERVAE. TRAIANO
 AVGVSTO. GER *m.* DACICO
 PONT. MAX. *tri* B. POT. XVI
 5 IMP. VI. COS. VI. P.P.
 P. CALPVRNIO. MACRO. CAV
 LIO. RVFO. LEG. AVG. PRO. Pr

On ne peut pas savoir exactement combien de temps l'inscription est restée encastrée dans le mur du palais princier. Samuel Timon en fait mention une dernière fois entre 1730—1731. Au début du XIXe siècle, l'archéologue Gheorghe Săulescu ne connaît point le sort de ce monument.